

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monumentnummer: 32134

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status : Beschermd
Aanwijzingsbesluit :
Inschrijving register : 20-07-1965
Kadaster deel/nummer : 2255/114

Gemeente:
Noordenveld

Provincie:
Drenthe

Plaatselijke aanduiding:
Brinkweg 2 9321 HP Peize

<i>Kadastrale gemeente:</i>	<i>Sectie:</i>	<i>Kad.object:</i>	<i>App:</i>	<i>Grondperceel:</i>
Peize	G	2237		

Omschrijving:

Restant van het huis te Peize. Ten dele opgetrokken van grote moppen. In een der gevels een wapenstein met twee wapens en "Anno 1706".

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monumentnummer: 32142

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status : Beschermd
Aanwijzingsbesluit :
Inschrijving register : 20-07-1965
Kadaster deel/nummer : 2255/114

Gemeente:
Noordenveld

Provincie:
Drenthe

Plaatselijke aanduiding:
Kerkstraat 4 9321 HB Peize

Kadastrale gemeente:	Sectie:	Kad.object:	App:	Grondperceel:
Peize	G	1571		

Omschrijving:

Gerestaureerde boerderij die het met bomen beplante terrein aan de zuidzijde van de afsluit. Schilddak met hoekschoorsteen. Rechts aansluitend het in oorsprong oudste woongedeelte.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monumentnummer: 32143

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status : Beschermd
Aanwijzingsbesluit :
Inschrijving register : 20-07-1965
Kadaster deel/nummer : 2255/114

Gemeente:
Noordenveld

Provincie:
Drenthe

Plaatselijke aanduiding:
Kerkstraat 12 9321 HB Peize

Kadastrale gemeente: Peize Sectie: G Kad.object: 1213 App: Grondperceel:

Omschrijving:
Boerderij onder een schilddak met her nr 12.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monumentnummer: 32144

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status : Beschermd
Aanwijzingsbesluit :
Inschrijving register : 20-07-1965
Kadaster deel/nummer : 2255/114

Gemeente:
Noordenveld

Provincie:
Drenthe

Plaatselijke aanduiding:

Kerkstraat 12 9321 HB Peize

Kadastrale gemeente:
Peize

Sectie:
G

Kad.object: App:
1213

Grondperceel:

Omschrijving:

Boerderij onder een schilddak met het nr v.m.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monumentnummer: 32146

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl
T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status : Beschermd
Aanwijzingsbesluit :
Inschrijving register : 05-08-1975
Kadaster deel/nummer : 2901/41

Gemeente:
Noordenveld

Provincie:
Drenthe

Plaatselijke aanduiding:

Oosterweg 7

9321 AE Peize

Kadastrale gemeente:

Peize

Sectie:

G

Kad.object:

151

App:

Grondperceel:

Omschrijving:

Eenvoudige Drentse boerderij, in de puntgevel van het woongedeelte in een jaartalanker gedateerd 1662. De door een rieten schilddak gedekte stal heeft een inrijdeur in de zijgevel. Het woonhuis heeft zesruitsschuiframen in de vensters.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monumentnummer: 32148

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status : Beschermd
Aanwijzingsbesluit :
Inschrijving register : 05-08-1975
Kadaster deel/nummer : 2901/41

Gemeente:
Noordenveld

Provincie:
Drenthe

Plaatselijke aanduiding:
Schipdijk 1 9321 TV Peize

Kadastrale gemeente: **Peize** *Sectie:* **I** *Kad.object:* **1575** *App:* *Grondperceel:*

Omschrijving:

Boerderij, 18e eeuw. Woonhuis door vlechtingen versierde puntgevel en zesruitsramen. Stal met door pannen en riet gedekt dak en zijbaander.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monumentnummer: 478024

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status : Beschermd
Aanwijzingsbesluit : 03-05-1994
Inschrijving register : 26-10-1994
Kadaster deel/nummer : 5611/35

Monumentnaam:
Kortland

Gemeente:
Noordenveld

Provincie:
Drenthe

Plaatselijke aanduiding:
Kortlandsweg 31 9321 GH Peize

<i>Kadastrale gemeente:</i>	<i>Sectie:</i>	<i>Kad.object:</i>	<i>App:</i>	<i>Grondperceel:</i>
Peize	G	323		

Omschrijving:

Inleiding

PASTORIE in oorsprong daterend uit de achttiende eeuw maar rond 1880 grotendeels vernieuwd in opdracht van de Hervormde Kerk van Peize. Van oorsprong lag de pastorie buiten het dorp omdat het gebouw aanvankelijk ook als boerderij in gebruik was (een verbouwde schuur getuigt hier nog van). De predikant kreeg zodoende een deel van zijn inkomen uit het boerenbedrijf. Vermeldenswaardig is de oprijlaan met dubbele rij eiken. De bescherming omvat het rond 1880 gebouwde woonhuis; de sterk verbouwde schuur en de bijgeplaatste garage vallen wegens te weinig monumentale waarden buiten de bescherming.

Omschrijving

Op rechthoekige grondslag gebaseerde pastorie, bestaande uit een bouwlaag en gedekt door een met pannen belegd schilddak met aan de voorzijde een verhoogd middengedeelte; (niet origineel gedetailleerde) schoorstenen; eenvoudige goten op klossen. Gepleisterde gevels met plint; getoogde vensters; eenvoudig deels gewijzigde daklijst. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft in het midden een paneel deur met gietijzeren sierroosters en getoogd bovenlicht in een gepleisterde en geprofileerde omlijsting. Het verhoogde middenstuk heeft schijnvoegen; in het midden een blindnis voorzien van omlijsting; aan weerszijden een getoogd raam; hoekkranslatten op bewerkte consoles.

Waardering

Pastorie van cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling met als

bijzonderheid de oorspronkelijke dubbelfunctie van pastorie en boerderij; van architectuurhistorisch belang vanwege de typologie en van stedenbouwkundig belang vanwege de beeldbepalende kwaliteit ten opzichte van de omgeving.

Provinciale monumenten

Coop. Landbouwvereniging Peize

Monumentnummer : PM1-0095

Categorie : Prov. monumenten tot 1940

Bouwjaar : 0

Adres : Brinkweg 19

Plaats : Peize

Provincie : Drenthe

Inleiding

Een in 1936 in sobere Interbellumarchitectuur gebouwd COÖPERATIEGEBOUW ten behoeve van de Coöperatieve Landbouwvereniging Peize. Tot de bouw is besloten in de vergadering van 30 november 1935 van het bestuur van de coöperatie. Ontwerpers van het gebouw waren de architecten L.J. Elema & Zoon. De namen van de bestuursleden, directeur, commissarissen en architecten zijn terug te vinden in een natuurstenen gevelsteen in de voorgevel. De naam 'Coop. Landbouwvereniging Peize' staat in de voorgevel in een gepleisterde band die, deels als een soort gepleisterde daklijst, rond het hoofdvolume van het gebouw loopt. Het pand is opgebouwd uit een groot en een klein volume onder gelijkvormige zadeldaken die met de zijgevels tegen elkaar aan zijn geplaatst. De achtergevel van het kleinste bouwdeel springt iets in ten opzichte van de grootste en aan de noordoostzijde vult een platte aanbouw van een bouwlaag hoog de ontstane hoek op. Het gebouw, waarin nu een detailhandelsbedrijf voor de verkoop van bestratingmateriaal is gevestigd, ligt naast een T-splitsing net buiten de oude kern van Peize. In verband met de nieuwe functie is de erfindeling niet meer origineel.

Omschrijving

Het op een rechthoekig grondplan gebouwde en uit 1 bouwlaag bestaande COÖPERATIEGEBOUW is opgetrokken in rode baksteen op een hoog trasraam van antraciet baksteen. De twee overkragende zadeldaken zijn belegd met oranje platte Muldenpan en voorzien van oranje nokvorsten; geprofileerde windveren; dakoverstek betimmerd met kraalschroot; uitkragende houten bakgoot; niet originele afvoerpijp op westelijk dakschild; groen geschilderde dak- en gootlijst. In het westelijk dakschild verder twee houten dakkapellen onder overkragend plat dak voorzien van drie liggende 2-ruits vensters met horizontale roedenverdeling. Rond de platte aanbouw aan de voorzijde een geprofileerde houten daklijst. De westelijke zijgevel wordt geleed door drie samengestelde vensters die bestaan uit drie

gekoppelde staande vensters voorzien van een 2-ruits horizontale roedenverdeling. In de achtergevel eveneens vensters als hiervoor beschreven; drie gekoppelde verdiepingsvensters met 2-ruits horizontale roedenverdeling en gemetselde lekdorpel; gemetselde blokken in antracietkleurige baksteen langs de gevelbeeindiging. In de achtergevel van het kleinere bouwvolume een niet originele sectionaaldeur onder gepleisterde latei; gekoppeld verdiepingvenster met horizontale 2-ruits roedenverdeling; een zelfde verdiepingsvenster in de noordelijke topgevel van dit bouwvolume. De oostelijke gevel van het kleinste volume onder zadeldak wordt geleed door vensters als aan de westzijde van het pand onder gepleisterde latei en een deur. In de oostelijke gevel van de platte aanbouw twee vensters voorzien van gemetselde lekdorpel als de verdiepingsvensters aan de achterzijde van dit bouwvolume. In de noordelijke gevel van de platte aanbouw een grote glazen pui met een 4-ruits roedenverdeling onder latei. De entree is gelegen in de noordelijke gevel van het grootste bouwvolume onder zadeldak en bestaat uit een brede opgeklampte deur voorzien van loopdeur en vensters; samengesteld vensters met onder 2- en boven 3-ruits roedenverdeling en gemetselde lekdorpel; hoog geplaatst gekoppeld 2-ruits venster met 3-ruits roedenverdeling en gemetselde lekdorpel; over de gevel doorlopende gepleisterde latei met daarin 'Coop. Landbouwvereniging Peize'; natuurstenen gevelsteen; 3-ruits liggend verdiepingsvenster als in de achtergevel van dit bouwvolume; gemetselde blokken in antracietkleurige baksteen langs de gevelbeeindiging.

Waardering

Het coöperatiegebouw is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

Cultuurhistorische waarde:

- vanwege de waarde van het coöperatiegebouw als bijzondere uitdrukking van de aan de landbouw gerelateerde sociaal-economische ontwikkelingen in de jaren dertig van de vorige eeuw op het Drentse platteland

Architectuurhistorische waarde:

- als representant van een coöperatiegebouw uit 1936 ontworpen door L.J. Elema & Zoon in sobere Interbellumarchitectuur in Drenthe
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering in sobere Interbellumarchitectuur

Stedenbouwkundige/ensemble waarde:

- vanwege de beeldbepalende ligging van de smederij aan een T-splitsing in Peize

Gaafheid:

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van het coöperatiegebouw

Zeldzaamheid:

- vanwege de hoge mate van zeldzaamheid van het coöperatiegebouw in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

Villa Mallon

Monumentnummer : PM2-0305

Categorie : Geb. monum. 1940 > 40 jaar

Bouwjaar : 1966

Adres : Roderweg 19

Plaats : Peize

Provincie : Drenthe

Inleiding

De villa Mallon is in 1966 gebouwd door architect Krijn Visser van het architectenmaatschap Visser en Zondag uit Hogeveen en is gelegen bij een schipssloot aan de noordzijde van de Roderweg aan de westelijke rand van het dorp Peize. Het ontwerp is in nauwe samenwerking tot stand gekomen met opdrachtgever W.Ch. Mallon . Mallon was waterbouwkundige en in die tijd werkzaam bij de Provincie Groningen als Hoofd van de afdeling Staalconstructies van de Provinciale Waterstaat.

De villa is een voorbeeld van particulier opdrachtgeverschap waarbij door de nauwe samenwerking tussen de opdrachtgever Mallon en de bevriende architect Visser en buitengewoon bijzonder gebouw is ontstaan. Mallon was geïnspireerd door het oeuvre van de Nederlandse architect Herman Haan en wilde in die ont-werptrant een eigen woning bouwen. Volgens de erfgenamen van Mallon heeft het eigen woonhuis van Herman Haan (Rotterdam, 1953) als voorbeeld gediend . Het feit dat Mallon astmapatiënt was en dat wonen op de verdieping de gezondheid bevorderde was ook wezenlijk onderdeel van de keuze voor dit ontwerp. In die tijd was het zeer moeilijk om een ontwerp zonder architect door de schoonheidscommissie goedgekeurd te krijgen, waardoor samenwerking met Visser werd gezocht. De constructie en het materiaalgebruik – veelal afkomstig uit de waterbouwkunde - geeft eveneens uiting aan een liefde voor de utiliteitsbouw en het industriële bouwen. In een artikel dat Mallon in het Polytechnisch Tijdschrift (mei 1973) schreef wordt duidelijk dat hij het ontwerp zag als een experiment. Mallons dochter schrijft hierover: 'Een experiment om bouwkunst, industrieel vervaardigde producten en constructies uit de waterbouw met elkaar te verbinden' . De constructie vormde de basis en de wanden konden in de toekomst desgewenst veranderd worden in een open

danwel gesloten versie, naar gelang de woonbehoefte. Mallon gebruikte zijn kennis van materialen uit de utiliteitsbouw voor de detaillering van de woning.

De villa is gebouwd in een zakelijke en moderne stijl. De woon- en leefruimten zijn gelegen op de eerste verdieping van het gebouw en bestonden van oorsprong uit een woonkamer, keuken, twee slaapkamers, een ruime hal en een badkamer. Op de begane grond waren van oorsprong een inpandige garage met werkruimte, een hal, droog- en bergruimte en een ruimte voor de centrale verwarming gelegen. In 1980 werd achter de villa, langs de vijver, een vrijstaande studio in baksteen gebouwd die werd ontworpen door architect K. Visser. In 1982 werd nog een berging bijgebouwd. De garages op de begane grond zijn in 2002 verbouwd tot atelier, logeerverblijven en een badkamer. Op de kopgevels zijn puien geplaatst met openslaande deuren die toegang geven tot de tuin. In 2004/2005 werd door MK Architecten uit Rotterdam op het erf een nieuwe woning langs de vijver ontworpen. De villa ligt sterk teruggedrooid op een ruim perceel dat aan de westzijde wordt begrensd door een brede sloot. Deze onderdelen vallen buiten de redengevende omschrijving.

Het van oorsprong vrije uitzicht naar achteren is in de loop van de tijd dichtgeslibd met nieuwbouwwontwikkelingen van het dorp Peize. K. Visser had samen met T. Zondag tot 1968 een maatschap in Hoogeveen. Hun oeuvre is zeer divers, maar het merendeel werd gebouwd in de utiliteitsbouw en de woningbouw. Zij ontwierpen gezamenlijk onder andere kerken voor het Apostolisch Genootschap aan de Meerstraat in Emmen (1966) die aan de Van Limburg Stirumlaan in Hoogeveen (1957) en de meubelzaak Functie aan de Wilhelminastraat in Emmen (1967).

Omschrijving

De villa Mallon is gebouwd op een rechthoekige plattegrond van 14 x 9 meter en bestaat uit twee bouwlagen. De constructie van de woning is gebaseerd op een staalconstructie waaromheen de wanden zijn geplaatst en waar de vloeren aan zijn opgehangen. De stalen constructie is ter plaatse van de verdiepingvloer zichtbaar gehouden. De met hout beklede boven verdieping kraagt uit ten opzichte van het begane grond volume. Het pand wordt gedekt door een plat dak voorzien van een vernieuwde daklijst. De gevels op de begane grond zijn sinds 2003 bekleed met een nieuwe golvende beplating.. Van oorsprong zaten hier asbesthoudende grijze vulgierietplaten. Daarboven, onderlangs de verdiepingvloer, bevinden zich de originele houten raamstroken. De entree bevindt zich op de begane grond in de noordgevel, hier bevindt zich de oorspronkelijke deur met een nieuw handvat. In de zuidgevel bevindt zich in een vernieuwde houten pui met glas en de originele houten achteruitdeur met links daarvan de originele trap naar het terras. In zowel de west- als oostzijde van de begane grond zijn bij de laatste verbouwing elk twee liggende raamstroken vervangen door een pui met openslaande deuren.

De zuidzijde is op de verdieping bijna volledig opengewerkt met verdiepingshoge raampuien met houten borstweringen. Alleen het gedeelte ter plaatse van de hal is bekleed met houten schroten. Door de gevel terugliggend te plaatsen is ruimte voor een balkon of loggia ontstaan, welke aan de binnenzijde is bekleed met planken van Azobe hardhout. Deze wandbekleding is dezelfde als de buitenbekleding en loopt in elkaar over, waardoor de buitenwanden ter hoogte van het balkon als het ware naar binnenvouwen en de zijmuren een bepaalde massa meegeven. De keuze voor Azobe hardhout heeft te maken met de kennis van de opdrachtgever en is gerelateerd aan de waterbouwkunde: dit materiaal werd gebruikt voor de bouw van sluizen en bruggen en heeft geen onderhoud nodig. Daarnaast heeft het een fraaie nerfwerking. Het wordt langzamerhand op natuurlijke

wijze grijs van kleur. De bekleding was van oorsprong ongelakt. Langs het terras is een hekwerk van metalen buis geplaatst.

In de oost- en westgevel bevinden zich op en verdiepingslaag elk een vierkant raam. De noordgevel wordt daarnaast nog geleed door drie ronde vensters (patrijspoorten) en een houten pui van drie liggende panelen (twee onder en een boven het raam) en een liggend rechthoekig raam. Deze is nog oorspronkelijk. Eveneens aan de noordzijde is een ijzeren gevelornament met daarop verwijzingen naar waterbouwkundige elementen en met de naam "Mallon" in watergolven weergegeven. Het is ontworpen door Visser en herinnert aan de samenwerking met Mallon.

Waardering

Villa aan de Roderweg 19 te Peize in de gemeente Noordenveld, gebouwd in 1966 naar ontwerp van K. Visser van het architectenmaatschap Visser en Zondag uit Hoogeveen in opdracht van - en in nauwe samenwerking met - waterbouwkundige W.Ch. Mallon, van algemeen regionaal belang voor de provincie Drenthe vanwege de:

- cultuurhistorische waarde gelet op het belang van de woning als een uniek en bijzonder voorbeeld van de moderne villabouw en particulier opdrachtgeverschap uit de jaren zestig in Drenthe;
- architectuurhistorische waarde vanwege de esthetische kwaliteiten van het – deels experimentele - ontwerp dat gelet op de constructie, detaillering en het materiaalgebruik sterk is gerelateerd aan utiliteitsbouw; vanwege het voor die tijd en voor Drentse begrippen uitzonderlijk moderne ontwerp;; als bijzonder voorbeeld van particulier opdrachtgeverschap gelet op de (ontwerp-)synergie tussen de opdrachtgever en architect;
- stedenbouwkundige waarde gelet op de positionering van de woning op het perceel en de ruimtelijke relatie die het met de (deels gewijzigde) omgeving aangaat;
- structurele gaafheid van het pand.